

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előzetes ár:

Hogyedvire 2 korona 30 fillér, félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a késiratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérésékelt áru számit fel.

A parlament munkája.

Pár nap múlva megkezdí munkáját az országgyűlés. A választói reform s a vele összefüggő kérdések megoldása lesz a főfeladata a most megnyíló ülészaknak. A javaslat kivitele, annál a jelentőségénél fogva, hogy új jelleget van hivatva adni a magyar parlamentnek s a való életnek megfelelőbb képét a népképviselnek: bizonyára nem törtenik meg nagy erőmőkzések nélkül. Maga a reform a viszonyok kikényszeríté erejéből valósul meg, aminek a bélyege rajta is van. Mert visszazszorító szabályozója kíván lenni azoknak az erőnek, amelyek nagy energiával törekzenek a népképviselét mai alakjának a gyökeres megváltoztatására. A választói javaslat ismert célja: a választási jog kiterjesztése mellett is lehetőleg szűk teret engedni csak a nemzetiségeknek s a hatalmasan szervezett szociáldemokrációnak s tehát lehetőleg föntartani a jelen viszonyokat. A reform lényegében lévő ez az ellemmondás: a reform, mely konzerválni kíván, — már eddig is, mielőtt minden részletében ismeretes lenne, hosszú szóharokat, hírlapi polemikiákat indított meg. Bizonyos, hogy sokkal bonyodalmasabb lesz a harc a reform parlamenti születése körül s eleven és éles lesz a támadás azok részéről, akiknek a reform érdekük ellen való.

Ha a kormány többségének a választói reformot elintéznie sikerül: a koalíció a vállalt földadatainak egyik legnehezebbikét, de nem a legnehezebbet oldja meg. A képviselőház többsége olyan elemekből áll, amelyeknek a javaslat intenzója nem kényszerű, de önkéntes helyeslésével találkozik. Mert hiszen a koalíció minden pártjának egyenesen az érdeke kívánja, hogy radikálisabb reform ne adjon lehetőséget akár nemzetiségiektől, akár szociáldemokratáktól való kizszorítatására. A legnagyobb nehézségek a bankkérdés elintézésénél merülnek majd föl. Mert, noha egészen bizonyos, hogy a Wekerle kormány a bankközösség föntartása mellett foglalt már állást akkor is, amikor a bankszakértőket vonlatta föl s noha bizonyos, hogy a bankszakértői vélemények semmit sem változtattak az állásfoglalásán; való az is, hogy a koalícionális pártok között a legnagyobb, a függetlenség, a választók előtt sokkal inkább lekötötte magát, semhogy nyílt szöszegés

bűne nélkül a bankközösség föntartása mellett foghasson pártot.

De ne bizzunk a függetlenségi párt lelkiismeretében, ennek a lelkiismeretnek bámulatos teherbíró képességében, amely abban különbözik például a lánchíd teherbírástól, hogy idők folyamán csak növekszik. A függetlenségi és negyvenyolcas párt, amely kiegyezett a kvótaemeléssel, utóljára segít majd elintézni a bankközösséget is.

S nem fog a függetlenségi párt nagy harcot vívni a lelkiismeretével, ha majd a katonai kérdések elintézésére kerül a sor. Ez a földadat sincs pedig már messze: emelni a létszámot. Ámbar a kérdés állandóan aktuális, a vesprémi királygyakorlat most különösen is ráfordítja a figyelmet. A király, aki hír szerint visszavonul agy korára való tekintettel a katonai ügyek négyleges vezetéséről, semmit sem fog engedni abból a követeléséből, amely egyik főföltételül tűzött a koalíció elé ennek a kormányvállalásakor. Semmit sem fog engedni abból, hogy amit előző kormányok alatt nem sikerült keresztülvitetni a mostani kormánypárt ellenzése miatt, azt most maga az egykori ellenzék vigye keresztül S akár behozzák a kétévi katonai szolgálatot, akár nem, a létszámemelés meglesz.

A két évi katonai szolgálat két-ségkivül valami ellenérték volna azokért a terhekért, amelyek a létszámemeléssel az országra hárulnak. Olyan ellenérték, amely függetlenségi állampolgároknak népies beszámolóik alkalmával lehetővé tenné, hogy ne kelljen kínos erőszáítással a leleményességük egész készségét harcba vinniük, ha majd a létszámemelést is vívmányának kell föltüntetniök. De a hosszú előtanulmányok hangsúlyozott szükségé, a megfontolások és előkészületek kiélezetten hangoztatott kényszerűsége nem valami biztató jel arra, hogy a két évi katonai szolgálat reformja a közel jövőben megoldandó kérdések közé tartozik. Ellenben a létszámemelést — akár ellenérték nélkül is — még a koalíciós átmeneti kormányzatnak kell elintéznie.

A földadatok súlyosak és felelősségteljesek, de az idők járása olyan, hogy a kormány reménnyel kezdheti meg a munkáját. Az a fáradt rezignáció, amely a mozgalmakban lézas ellenállásra következett, a közböbös ernyedtség, mely a túlfeszített, tevékeny érdeklődésre beállott, nem szűnt

még meg s a lomha álmisság rajta nehezedik a lelkeken. Nincs számbavehető ellenzék a parlamenten kívül sem olyan, amelynek élettéljessége, ereje és aktivitása érezhető hatással lehetne a parlamentre. Annál kevésbé van az országgyűlésben. S meglesz a választói reform, a választói jog kiterjesztése nélkül, meglesz a bankközösség s meg a létszámemelés. Minden pontjában teljesedni fog az, amit a korona kívánt s egyetlen bettje sem fog teljestülni annak az országriasztó zajjal, tömegmozgató hévvel kikiáltott programnak, amiért kockára tette, s folytonosságában meg is szakította a függetlenségi párt az alkotmányt.

S a most hátralévő földadatok megoldásával teljessé válik az átalakulás, tökéletessé az evolúció, végképpen kiforrottá a folyamat: az átmenet a negyvenyolcbló a hatvanhétbe. Ez a koalíciós kormányzás átmenetiségének a való jelentése. Bizonykodnak, még most is bizonykodnak, hogy a hatvanhetes cselekvések egész sorozata, a koalíciós kormány megalakulásától még — nem bizonyosságai az elvtőladásnak, mert a viszonyok kényszerűsége, az előző kormányok tényeiben megadott parancsoló föltételek szabták meg a cselekvéseket. Pedig hiszen az előző kormányoknak a viszonyoknak ugyanaz a kényszerűsége parancsolt, amit azonban akkor még nem akart kényszerűségnek elismerni a függetlenségi párt. Az előző kormányok tényei pedig nem végrehajtott tények, mert hisz épp a függetlenségi párt diadalmos opponálása akadályozta meg a végrehajtásukat, aminek a kétes dicőségé most ime részakadt — a függetlenségi pártra. F.

Sárbahurcolt szentségek. Mult vasárnap délután az unneppő fővaros paradé útvonalán, az ősel pompájában ékes Andrassy-uton szembetalálkozott a mai politika két szélsősége. Az egyiket a katolikusok euarisztiikus körmenete, a másikat a szociáldemokrata párt munkáprocesszója képviselte. Az egyházi körmenet templomi jelvények alatt, magával hordozván az oltári szentséget is, a katolikusok na. gyűléséről ömlött ki az utcára. A szociálisták serege pedig a munkaszünetes műhelyekből termett kűnn az utcán, hogy szemléljő legyen a klerikálisok nyilvános szerpülésnek.

Tudnivaló volt, hogy a politikai szélsőségeknek az ellentétek elektromosságával teltített bateriál olyan veszedelmes feszültséget rejtgetnek magukban, amelyhez csak egy szikra kell, hogy a politikai energiák

robbanása megtörténjék. Az ellentétnek és olvoknak ez a sajnálatos összездördülése valóban meg is történt és csak a féktartott indulatok önmérsékletének tulajdonítható, hogy kik farkasszemet néztek egymással, az összездördülés heves jelenetén túl nem mentek el egészen a vérengzés beszámíthatatlan indulatáig.

Ha az Andrássy-út ősi pompáját vásárnak a tömegmámor vérs kitorrése borította volna el, nem is lett volna meglepés. A politikai idegesség, amelyet az ultramontan programnak ministransai immár tömjénfüsttel is szítanak — nem húzódott meg az eukaristikus körmenet nézőseregében szótlanul. Mert, lme, tagadhatalan, hogy a katolikus körmenet baldachinja alatt a misemondó ruhás pap a legtűrelmetlenebb politikai inklangóriumait szóialtatta meg és az ajtatoság tömjénlűstjéből a középker fekete szellemét idézték a főváros békés utcáira. Ha ezt a szocialdemokrata párt híveli, — akkor! különben lapunk más heiyén leplezetlenül őszinte véleményt mondunk — nem nétek szótlanul: ki tehet róla? Azok, akik az oltári szentséget megtették a felekezeti béketlenkedés harói jelvényének. Azok, akik a Maria-lobogókóbból kortes-zászlókat csinálnak. Azok, akik a templomi szolozsmák hangjaira demagóg szolozsmákat irnak. Azok, akik az oltári szentség előtt fellarmázták a szeretet vallásának megíheltó békéjét és a szószéket átengedték a felekezeti kérdések hadparancsainak.

Ha ünnepet ül a katolikus egyház és valóban ajtatos processzió vonul végig az utakon, minden szíven úrrá lesz a fellendülés, lesikának a fővegek a fejekről és nem akad sehoh egy diszonáns hangja sem a szolozsmáknak. Am ha a templomok hajóiból sötét tervek bujtoogató szándékai hurcolják ki az egyházi szertartás megszentelt jelvényeit és ezek mögöt: a középkori szellem tartja szárnypróbát, akkor nem csuda, hogy a jogaiban minduntalan megtépett munkástábor főzűdül az ilyen politikai szertartás ellen és megfeledekzik arról, hogy megbotránkozása az illethetetlen oltári szentség ragyogó szimbólumán át jut el a hivatásáról megfeledekzett politizáló paphoz.

A hétköznapok nagy problémáiból, az útca megfekezhetetlen áramlataiból ki kell ragadni az Ur jelvényeit. Az egyház maradjon a templomban és a vallás maradjon a szívekben. A templomok küszöbén a jogokra váró milliók sohasem fognak szentégtörvéen jelentkezni.

Es ha az egyház emberei nem hajszolnak világi demonstrációkat a jogfosztott milliók előtt, akkor a mal politika végtelen nem fogják többé keresztelni egymást és új harcokban nem fog kiütöközni a multak sötétjéből feldesett felekezeti politika.

A hazátlanok. Szocialista horfitársaink, akik magukat előszeretettel nevezik nemzetközöknök, már kulönbözö módon leremekeltek ebben az eszedésben sok búval-bajjal feketéd hazában. Szocialista polgártársaink már voltak szívesek jó egynehányzor oldalba rugni mindazt, ami a hazafentartó magyarság előtt szent és tiszteltreméltó: istent, hazát, királyt. Rugdosásaink eleinte föltűnt és megütözést keltek, később megcsokottakká váltak. Olyanok lettek, mint a javíthatatlan rosszaszont gyerek, akitől már föl sem veszik, ha a szomszéd valami újabb esnytvészt puszsolja.

A valódi szocializmustól, amelynek a célja az emberiség helyzetének általános javítása, ez a magyarországi bolondos szocializmus bizony meglehetősen távol áll. Küzdelmeiket eleinte sokan néztük rokonszenvvel; mondhatni mindannyian, akiknek az éllettel és a megíheltéssel bajunk, keserves küzdelmünk van, Utóbb azonban, mikor a tekintetes szocializmus a megíheltéset kiszajátította magának, az emberek a cui prodest alapján keresni kezdtek, hogy, hát ugyan ez mit érdekel nekik és különösen kinek jó? Nagyhamar kiderült aztán, hogy a magyar szocializmusnak a töböz része csak aféle közkerécsati társaság, amelynek a szóval tartogatóit, igéretekkel elbödített jambor tagok azért fizetik a betéteket, hogy a központi ügykezelőség barátságosan kedélyes és vidáman gondolatot élteszen.

A németországi szocializmusnak most folyamatban lévő pártkaszva bomlása sokakat megtaníthatna erre az igazságra, ha volna hozzá fülük és agyuk. Az agyuk azonban alszik, a fülük pedig bizonyos igazságok befogadására ez időzerint még képtelen.

De ez nem mindenkre érvényes. Nagyon sokan vannak már olyan szocialista elvtársak, akiknek kinyílt a szemük s a kinyílt szemekkel belátván a hirdetett szó szerint népboldogító, valójában azonban népboldogító vezérek titkos külszéai mögé: alaposan kiabrandultak a vezetőikből. Sokan vannak ilyenek, de még mindig többen vannak, akik nem ilyenek, akik még sokakat hisznek.

Ezeknek most következik a nagy szocialista örömunnepe. A becses szocialista vezetőség a díszö munkálkodásának színhelyét egyidőre áthelyezi Magyarországból Ausztriába.

Birodalmi gyűlést hirdetnek. A bokányiak oldalba rugják megint a hazát, amelyet perfid módon mindig megtagadtak, ber teledé ének. De ugyanakkor keblükre ölelik az osztrák birodalmat.

Nagyszerű part ez! Eddig a bécsi plos ronggyal kendözötték, most meg feketesárgára mezeletelt magát a pártbasok kedviért. Marx és Lassele ugyancsak foroghatnak a sirjukban egy hónapig jobbról balra, aztán meg egy hónapig balról jobbra, látásra annas a szocializmusnak, amely ma már nem is haszalan, hanem hazasúló!

Mit szólna ehhez B e h e l, a tisztességes nagynémet szocializmus elő atyamestere, akiknek a részlete szerint, ha a nagynémet csaszárt vesztély fenyegetné, a nagynémet szocialisták lesznek az elsők, akik őt az ellenségtől megvédelmezik? Bizony B e h e l aligha szólna erre, inkább mást tenne e durva honnértés láttára. A nemzetközi társaság birodalmilag gyűlésezik tehát. A magyar haza a nem kell nekik, de az osztrák birodalom, ez nagyon is kedves. Nincs szó, amely e tett mérségét elég erőlesen jellemzeni tudná. Például az elszomorító volna ez a ténykedés, ha egyben vizasztaló vonások nem lennének rajta fölfedezhetők. Ez a vizasztaló vonas pedig az, hogy a nemzetközi szocialista vezetőség akaratával is kivetközök az eddig magára harudott köntöséből. Mikor a Kristófnyimésásban látott hasznót, akkor azt csinálta; és mert most neki a birodalom intetet hívogatóan, hát aztán megy: udgerék és bakányiak lme így ölelkeznek.

A magyar szocialistaság vezetősége, amely nagy tömegek bolondításához igen,

de nagy tömegek helyes vezetéséhez mitsem ért, csinált már elég ostobaságot. De ennél nagyobb még sohasem követett ol.

Sokan vagyunk szocialista érzelűsek! Mindenki az, akinek a vallait a megíheltés nehez terhe nyomja; mindenki az, aki egy vilgegös és örömetli világgal szemben csaknem az orvával kénytelen a földet turni a mindennapi betevő falat kenyérért. De ezek a mindenkik első sorban magyarok is, akikben a feketesárgára átesztett alszocializmus csak útlatot és gyűlöletet gerjeszt. És ez a felgerjedés nagyon hasznos! Ez a gerjedés egyuttal eszedés is, amely majd szétveti a ráeröszakolt hamis tanok lelki rabbiúncseit.

Selyemtenyésztesünk 1907. és 1908-ban.

Midőn 1880-ban a földmívelésügyi minisztérium újbi szervezte a selyemtenyésztesést és felállította a székszardi országos selyemtenyésztesési felügyelőséget, ennek működési körét kiterjesztette Horvátországra is.

1908-ban azonban megstűntünk mekenni Horvátországot, miután Nikolics bani helyettes intézkedésére a horvát kormány két otáni pénzintézetnek adta át a horvátországi selyemtenyésztesést.

1907-ben Horvátországban 542 községen 11,118 család foglalkozott selyemtenyészteséssel és 195,288 kilogramm gubót termelték, mely után (a gubórakarakban kifizetett munkabérekkel együtt) 513,882 koronát kerestek.

Magyarországban ugyancsak 1907-ben 62,608 család 1,211,867 kilogramm gubót termelt és ezután 2,471,716 koronát kerestek. A selyemtenyésztes és selyemfonóipar után pedig kiltet az összes kereset Magyarországon 8,960,150 koronát.

1908-ban osupán Magyarországon 2300 község 76,000 család 1,427,000 kilogramm gubót termelt és ezután 2,695,000 koronát kerestek. A selyemtenyésztes és selyemfonóipar utáni összes kereset pedig Magyarországon 1908-ban 4,565,000 koronára tehető.

A fenti adatokból kitűnik, hogy Magyarországon 1908. évben a tenyésztesők száma 13,000-ei, a termelt gubómennyiség 200,000 kilogrammal és a tenyésztesők és a selyemfonóiparral foglalkozók összes keresete 604,850 koronával mekedett az 1907. évi eredménnyel szemben.

Selyemtenyésztesünknek ezen emelkedését főképp annak tulajdoníthatjuk, hogy a selyemnek ára emelkedett a világglacon minnek következtében a selyemtenyésztesési felügyelőség az államkiszárral szemben fennállott hatralkos tartozását letörlesztven, a gubókat a tenyészteső névze előnyösebb feltételek mellett válthatta be, a mi természetesen fokozta a tenyésztesés kedvét.

Lényegesen befolyásolta továbbá a tenyésztes emelkedését az, hogy a mult év kedvezőtlen volt mezőgazdaságunkra névze és így nagyobb túrelmetlenségűk várta a nép az alkalmat arra, hogy az első pénzhez jusszon, mit a selyemtenyésztes ad. Tokintébe vedendó ez is, hogy az idel tavaszi időjárás kiválóan kedvező volt a selyemtermelésre. Végre tagadhatalan, hogy a szederfáltetésnekül országszerte évről évre örvendtesen tapasztalható haladás esőköntenti a tenyészteséssel eddig járó nehézségeket, amennyiben a tenyésztesők egyre könnyebben jutnak a szükséges szederfa levél mennyiséghez.

Ezen kedvező alkulások mellett sincs azonban kizárva, hogy a selyemtenyésztesnél is, mint mes gazdasági ágazatnál időnként kisebb-nagyobb ingadozások mutatkoznak. Ezen körülményből azonban nem szabad következtetni selyemtenyésztesünk visszaesésére. Hiszen senki sem fogja állítani, hogy mezőgazdaságunk hanyatlásnak indult azért, mivel sok vidéken az idel búzatermes alig érfel a solt a mult évi terméshöz.

A selyemtermelésünknel tapasztalható ingadozások azonban nem szorítoknak tiszt

tán hazánkra. Ilyenek még nagyobb mérvben fordulnak elő más selyemtermelő országokban. Így például Olaszországban 1893. évben 61 millió kiló selyemből termeltek, míg ugyancsak ezen orszagnak selyemből termelése 1903. évben 43.998.000 kilóra csökkent. — A múlt 1907. évben pedig ismét 57.580.000 kilóra emelkedett a gabótermés. Franciaországban gabótermése 1894. évben 10.584.000 kőt tett ki míg 1908-ban 6.985.000 kilóra csökkent, 1907. évben pedig ismét 9.996.000 kilóra emelkedett.

Éppen ennyire ingadozók a selyemárak is. Így például 1907. évben 1 kilogramm selyemnek legmagasabb ára 71 franc volt április hónapban, míg ugyanazon selyemnek ára ugyanazon év december havában 55 frankra csökkent.

Ha figyelembe vesszük selyemtermésünknek eddigi fejlődését, azt tapasztaljuk, hogy annak újjászervezése, vagyis 1880. óta 1908. év végén a selyemterméssel és selyemfődéssel foglalkozóknak kifejezetten kereset összege 79.581.416 koronára rug, mi kétségkívül a jövőre nézve a legjobb reményekre jogosít.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. szeptember 17.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád- vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én tartotta a havi rendes ülését, Kelemen Béla főispán elnöklése mellett, a vármegye-ház kistermében. Az ülés két legnevezetesebb ügye a műtépítés fejlesztésének és a munkaházak építésének kérdése volt. Cicatrics Lajos dr. alispán bemutatta a vármegye 1909—1910. évi közúti költségvetését és ennek keretében előterjesztette, hogy a legközelebbi műtűt kiépítését törvényhatóságok által az algyői vasúttalomszhoz vívó, továbbá a Sándorfalva belterületén átvonuló új egyik szakasza — lesznek; ha pedig az előirányzatból futja, akkor azt a sándorfalva-pusztaszercsanyleleki átvonal részleges kiépítésére fordítják olyformán, hogy Sándorfalva-ivó Pusztaszercs fel és Csanytelekről le délnek egy-egy úttestet építenek ki. Ezen útépítésnek megyei költséggel történének, míg a többi út kiépítésére állami segínyt vennének igénybe. Bemutatta végül az alispán, szintén az útépítéssel kapcsolatosan a kereskedelmi miniszternek a vármegye egy feltérjesztése érdekében leiratát, melyben a miniszter kijelenti, hogy a szeged-budapesti és a szabadka—szeged—hódmezővásárhelyi közutaknak műtűt való kiépítését 1909 ben már nem eszközözheti, azonban kilátásba helyezik ezek egyikének 1910-ben való kiépítését. Róck Iván indítványára elhatározta a bizottság, hogy sürgős fölterjesztésben újból kérni fogja a minisztertől ezen közlekedési érdekek szempontjából igen fontos két útnak már 1909-ben való kiépítését, ha pedig ez lehetetlen volna, úgy azt, hogy első sorban a szeged—budapesti útat építtesse ki már a jövő évben. — Róck Iván kérdést intézett az alispánhoz a Kistelekben, Horgoson és Sándorfalván építendő munkaházak ügyében, amire Cicatrics alispán azt a megnyugtató kijelentést tette, hogy a nevezett községekben felmerült teleszervezési nehézségeket el fogja oszlatni s már a sándorfalvi uradalomnál is lépéseket tett, hogy méltányos árban jusson a munkásnép megfelelő telekhez, míg Kistelekben és Horgoson szintén reményli, hogy a gazdák méltányos árt fognak a szegény munkásoktól az átengedendő telkektől kérni.

— **Zsilinszky Mihály üdvözlése.** A szomszédos Hódmezővásárhelyen az ottani református egyház presbitériuma f. hó 14-én gyűlést tartott a p. Imre lelkész és Juhász Mihály főgondnok, vasárhelyi polgármester elnöklése mellett. Az előkielmeztető beszéd után szólásra emelkedett Szeremlel Sámuel lelkész és Indítványozta, hogy az egyháztanács küldjön Szilinszky Mihálynak a bányai evang. egyházkerület főgondnokának üdvözlő levelet azon megnyitó beszédert, melyet az egyházkerület közgyűlésén a protestantizmus megvédése szempontjából tartott s amelyben feltárta azon veszélyeket, melyek a protestantizmust nagy mértékben fenyegették; indítványozta egyúttal azt is, hogy az egyháztanács az egyházmegyét is kérje fel, hogy emelje fel tiltakozó szavát a pápa beavatkozása ellen. Az indítványokat az egyháztanács lelkes helyesléssel határozatterőre emelte.

— **A plurális választói jog ellen.** A magyarországi újjászervező szociáldemokrata párt Mezőségi Vilmos országgyűlési képviselő vezetésével mozgalmat indított a plurális választói jog ellen. Szegeden októberben országos kongresszust tartanak, amely a választói jog általánossága érdekében indított harc terjedelmét fogja megállapítani.

— **A mezőgazdasági kamarák ügye.** A megyei gazdasági egyesület nem igen tudnak megbékülni Darányi Ignác földművelésügyi miniszter kamarai törvényjavaslatával. A riadót a javaslat ellen a csongrád-megyei gazdasági egyesület fujta meg, ellenjavaslatban meggyőző indokollással mutatva rá a kerületi rendszer és a központi orsz. kamara képtelenségére és azt indítványozta, hogy minden megye gazdasági érdekel speciálisok lévén, ezek képest minden megyei gazdasági egyesület fejlesztésük ki mezőgazdasági kamarává, a megfelelő jogokkal és kötelezettségekkel, egyúttal hatóságok jogkörrel. Az egyesület ezt a javaslatot pártolva és hozzá való esatlakozva végett megküldte az összes megyei gazdasági egyesületnek és hogy a javaslat ezeknél élénk tet széssel találkozott, mutatja ezt az a körülmény, hogy olyan tekintélyes egyesület, mint a sopronmegyei és fehérmegyei máris hasonló szemlemben tette meg fölterjesztését.

— **Lelkesüljölő közgyűlés.** A szomszédos hmasárhelyi egyházközség tegnapielőtt tartotta meg lelkészjelölő közgyűlését azzal az eredménnyel, hogy jelöltekül Plavetz Gyula kadoskútlélezet, Horemus Pál oroshazi segédlelkész, Róck Iván és Károly pusztai földvári lelkész fogadta el a 21 pályázóból, Petrovic Soma esperes a maga részéről törvényadta jogánál fogva Melózer Demó, galgalyörki lelkész jelölte, akik próba szónoklatok tartására hivatnak meg. Nem kis kavarodásra mutat a szomorú jelenség, hogy az egyházközség elnöksége, felügyelő, helyettes lelkész s a presbyterium szinte összes Intelligens tagjai állásukról lemondtak s nem voltak rábíráthatók, hogy lemondásukat vonják vissza.

— **A kivándorlási javaslat revíziója.** Andrásy Gyula gróf belügyminiszter a tavasszal nyújtotta be a képviselőházhoz a kivándorlási törvényjavaslatot, melyet azonban akkor levettelt a napirendről, hogy majd csak ősszel tárgyalják, remélve, hogy ekkor simábban megy a dolog. Néhány képviselő ugyanis észrevette a törvényjavaslatnak a sorok közötti célját támadással fenyegetőteket s így ajánlatos volt hírtelenben elintézni a vihar magvát. Valószínűleg úgy okozkodtak, hogy ősszig a berseknéző képviselők megbé-

kélnék. Így ha talán mégis törvény lesz a javaslatból, ez a törvény egyike lesz a legnagyobb erkölcsi tevékenységnek. Arról van ugyanis szó, hogy a törvény intézkedik a kivándorlókat mestereggyszerűen szállító hajós cégek ellenőrzéséről, kikötéseket tesz a cégek irodaival szemben, ellentét néha drákói szigorral lép fel, szóval alaposan elintézi a hajóscegek baját. Igen ám de a Cunard—Line-nak 1914-ig olyan szerződése van, mely horesztulhúzza ezt az egészszáni tást, az ő működése nem esik már e törvény hatálya alá. Es szerződése szó akként, hogy 1914 után is érvényben marad automatic addig, míg ő vagy a kormány egy évvel előbb fel nem mondják. Tehát az új törvény érvényes lesz azokra a társaságokra, melyekre nem lehet e törvény érvényes, hiszen Brémában, Hamburgban nem tudnak érvényt szerezni a mi törvényeinknek, de különben is a törvény hasznos kikötőkről beszél, hol a Cunard Line uralkodik ő ró meg nem érvényes a törvény. Így aztan miutána-gos a törvény rendelkezése, mikor arról beszél, hogy a hajóscegek jegyirodája csak fizetéses alkalmazottak irodája lehet s tudjuk, hogy a Cunard Line jegyirodái, közvetítő ügyvélei irodája részvénytársaság. Még pedig egy álamilag támogatott cég által létesített részvénytársaság. Így odajutott az új törvény, hogy a Cunard Line azt tehet amit akar, visszafelé visszafelé hozhatja — a kormány megkötött sajt kezelt, nehogy valamit tehessen ellene. A javaslatot tárgyalás előtt át kell dolgozni, a Cunard Line — szerződést pedig fel kell bontani. Ha a kormány akar, szerződhet vele újra a törvény alapján, de a régi szerződést fel kell bontani. Ok van rá: a be nem fizetett jutalékok, a kivándorlók undorító ellátása, a bánásmód, a kivándorlók elleni erkölcsiellen merényletek s egy egész csomó de nem tartott intézkedés.

— **Célokijelzés.** A csongrád-megyei gazdasági egyesület által Csongrádon, az ottani külső vásártéren rendezett esküdjelzés f. hó 13-án délelőtt folyt le, a következő eredményekkel: Anyakancával elővezett szoposcsikókkal az I. 100 koronás államdíjat nyerte Oláh Gergely, a II. 60 koronás államdíjat Forgó József és a III. 40 koronás állami díjat Fekete Lajos; ugyan-csak anyakancával elővezett szoposcsikókkal dícsérő oklevéllel lettek kitüntetve: Tóth János és Oláh Gergely; — Három éves kancával csikókkal az I. 100 koronás államdíjat nyerte Kellér György, a II. 60 koronás államdíjat Forgó G. Pál és a III. 40 koronás államdíjat Forgó Mihály; ugyanitt dícsérő oklevéllel lett kitüntetve Oláh Gergely. A díjazásra elő lett vezetve 28 drb. anyakancával szoposcsikóval és 12 drb. három éves kancacsikó. Az eredmény tehát elég szép, főleg miután az állományban, a múlt évhez viszonyítva jelentékeny javulás észlelhető.

— **Milyen idő lesz? Meteorológia.** A 3-iki csomópont hatáskörét követőleg a bolygók állásának megfelelőleg már állandóbb meleg idő következett be. Segítették ezt a Napon előjövő sűrű kitorécsék, úgy, hogy majdnem minden napra esett egy új fölt keletkezés, sőt még ma is szóródik egyik föltcsoport, míg egy másik már tömörülést mutat s így bár lassan, de változás felé halad az időjárás, úgy hogy a nagyobb változás a legközelebbi napokban fog beállani, szeles idő, esapadék vagy hűvösebb

jeleggel. Követleg újabb állandóbb időjárás következik a bolygók részéről s éppen azon napokra esik, amidőn nálunk a nagy hadgyakorlat kezdődnek, a melyeknek hatása minden bizonynyal érdekes s esetleg értékes megfigyelési adatokat szolgáltathat nekünk, a nagyobb embertömegnek mozgósítása folytán előállott légköri befolyásairól. Jelenleg négy foltcsoport van a napon, a melyek 18 atól kezdve átfordulni látnak, ami szintén egyensúlyi zavart okozhat. E hónapban a bolygók részéről még a 23, 24, 25-iki csomópontok hatáskörében várhatunk kiadós esőt, különben szeptember hava a bolygók részéről, mint azt már jeleztem, inkább száraz és meleg időjárást hoz. Csatlakozik ehhez még október is legalább általában. Szeptember hó csomópontjai: 14, 17, 21, 22, 23, 24, 25. és 27-re esnek, melyek közül legerősebb hatások a 23. és 28-ikiak.

— **Meghívás.** Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár által gyártott egy géprendszert gőzzantógép, illetve annak munkája, a múlt hó 31-ikén történt bemutatásokra a gazdák körében olyan általános megelégedést és tetszést keltett, hogy azt a gazdák kívánságára a Gazdasági Egyesület megvette oly célból, hogy bérszántásra mérsékelt árat, az arra jelentkező gazdáknak kiadja. A gőzzantógép beszerzésével az Egyesület nagy gazdasági missziót vélt teljesíteni, amennyiben lehetővé teszi, hogy azon gazdák is eszközözhessenek mélyítő szántást, kiknek egy gőzzantógép beszerzése nagyobb megterheléssel járna. A bérszántást akképpen chajtja eszközölni az Egyesület, hogy az azt igénylő gazdák érdeke és kívánsága egyenlő mértékben és a lehetőség szerint minden tekintetben ki legyen élvéve, mert is — a szántásra jelentkezések felvétele, a szántási feladatoknak és a szántás sorrendjének megállapítása céljából folyó hó 17-kén. Csütörtökön d. e. 10 óra k o r a a Gazdasági Egyesület helyiségében értekezlet tart, — melyre az érdeklődő gazdák — tekintet nélkül arra, hogy tagjai az Egyesületnek vagy nem — ezúttal is meghívja az Elnökégg.

— **Halálhíradás.** S o l y m o s P a l tanárjelölt, az egyetemi hallgató »Szentesi Kör» — ének egykori titkára — S o l y m o s Károly hajónakapitány fia, szeptember hó 14-én délután Békéscsaba tüdővészben elhunyt. A »Szentesi Kör» képviselőtében Pásztor János elnök Békésre utazott, hogy a ravatúra letegye a Kör koszorúját és a hónapi temetésén jó barátai nevében utolsó Isten házzát mondjon.

— **Flatlat betörők.** I f j. P u l y a Péter és R i o z a Ferenc, 16 éves mindesemű suhanokok 1. hó 11-én fényes nappal feltrétek özv. S p l t e r Davidné edényárusnak a mindesemű piacteren levő bódéját és mitűn sok edényt összetörték, elemeibe néhány értékesebb darabot, ezeket potomáron akarták értékesíteni. B a l á z s Ferenc rendőrtizedesnek fölűnt a suhanokok kalmárkodása, vallatára fogta a legénykéket és ekkor kiderült, hogy nemcsak ebben a betörésben lopásbann bűnösök, de már az előző napon K o v a c s Józsefétől is loptak egy tyukot és számtalan kortet tisztelve meg latogataukkal fosztogatták a gyümölcsfákat is. A kétka megemű esemései ellen feljelentést tettek a szentesi járásbírósnak.

— **Állami lóárverés.** A n. kir. állami lótenyészintezetekből kisorolt számfelűti kancaikat és heréltéket ez évi szeptember hó 25-én és esetleg folytatólagosan 26-án tartandó árverésen adják el Budapesten, a »Tattersall«-ban. Az árverés a jelzett napo-

kon délelőtt fel 10 órakor kezdődik. Árverésre kerül ez alkalommal, az ország különböző ménlepeiről összesen 95 drb. kanca és herélt. Az árverésre kerülő lovak jegyzékét az érdeklődők a gazdasági egyesület titkári hivatalában betekintheik.

Vérszegénység

ellensúlyozásul tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, a mely a vért gazdagítja és a test húsát szilárdítja és egészségessé teszi.

A SCOTT-féle Emulsió

egyaránt határos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás megjel és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Az Emulsió vérszűrésénél SCOTT-féle lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Mkr.

Feloldós szerkesztő: B Á N F A L V I L A J O S .
Kiadóhely: Szentes és Vidéke nyomda.

4787—tkv. 1908.

Újabb árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közbiró teszi, hogy S i n é r o s Szabó Bálint végrehajtónak Aradi Jánosné Vesztelek Mária végrehajtást szenvedett elleni 224 korona 30 fillér tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírósnak területén levő Szentes város határában levő a szentesi 6760. sz. j. sz. föld — 1. sorsz. a. felvett 6035/b. hrsz. berkl. földre — és pedig azon esetre ha ez ezen ingatlanra C. 1. sorsz. alatt K u t a s M a r t i a c s v. V e z z e l k a J o z s e f n é javára bekebelezett örövi haszonélvezeti jogot megelőző jelzálogos hitelezők követeléseinek fedezésére szükséges 760 korona megértésűnek a haszonélvezeti jog fenntartásával, — ha pedig a haszonélvezet fenntartásával ezen összeg meg nem ígértetnék azon eseten a nyomban megítélendő újabb árverésen a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül a 609 koronában ezenel megállapított kifizetésben az árverést elrendelje, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1908. évi október hó 15-ik napjának délelőtti 9 órajakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kifizetés aron alól is eladatul fog.

Árverezési szándékozók tartoznak az ingatlan becs. irán 10 százalékát vagyis 60 kor. 90 fillert készpénzen vagy ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy a banapénznek a bíróságnal előleges elhe yezeséről kielűlt szabályszerű elismervényt a tszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságánál, 1908. évi szeptember hó 4-ik napján.

Engelthaler kir. járásbíró.

Egy jó forgalmu

fűszerüzlet

eladó esetleg haszonbérbe kiadó.

Bővebet a kiadóhivatalban.

Moffmann Jakab

úri és női divatárú háza, szabó és cipész-üzlete

Harisház. ref. templommal szemben.

Új vállalat! Új vállalat!

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, hogy szept. 15-én üzleteimet nagyzabású

cipész-műhelylyel

egészítettem ki, hol a legkényesebbizléseknek megfelelő, legfinomabb és legtartósabb férfi, női, gyermek és beteg-lábakra is orlapéd cipők és csizmák és a szakmához tartozó javítások a legpontosabban készülnek.

A raktári kész ipőket is ezentúl nagyobb részben műhelyemben készíttetem.

Üzletvezetőnek és szabásznak **Kálmán Ferencz** cipész-mester és cipész-szakantitú urat alkalmaztam, ki a M. Kir. Technológia cipész-szakantitói tanfolyamát kitűnő sikerrel most végezte. Szabászmó mérték vétele végett üzletomban bármikor a közönség rendelkezésére áll és kívánatra hához is elmegy.

Mint hogy a bőr és egyéb anyagokat gyári úton és gyári árralban szereztém be, azért

versenyen kívül

álló olcsó árat szabhatók.

Ezen új vállalatom egyik főcélja a külföldi cipők kiszorítása.

Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását. Teljes tisztelettel

Hoffmann Jakab

úri és női divat-árúháza, szabó

és cipész-üzlete.

(Harisház, ref. templommal szemben.)

Védjegy: „HORGONY”

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyított hatásos, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szornek bizonyított közönségnél, csizmák és megfázásoknál, bedörzölés képpen használva. **Figyelemztetés.** Súlyos hamisítványok miatt bevarásláskor óvatossá legyűnk és csak olyan áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ár üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznel, Budapest.

„Richter gyógyszerlára az „Arany Oroszlánhoz”

Prágában.

Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.